

121 *E. LÖNNROT – J. V. SNELLMAN 30.IV 1848*
HUB, JVS handskriftssamling

Hyvä veikkonen!

Olisipa pitänyt jo ennenkin lähettää terveisiäni itsellesi ja rouvallesi ja kiitellä teitä hyväntahtoisuudestanne Kuopiossa ei kauvan sitte käydessäni. Matkani Kuopiosta tänne kävi onnellisesti ja täällä olen taas Europan asioista paljo tietämättä ja huolimattakin pari viikkoa hiljaisuudessa elänyt, viimeisinä päivinä ei kuitenkaan aivan rauhallisesti. Synnä rauhattomuuteen on majanmuutto ollut, sillä pappilasta, jossa tähän asti olen asunut, piti muuttamani pois, joka muuttaminen on kokonaista kolme päivää vienyt. Mahtaisivat Europan kansat muutteilansa voittaa, minkä minä voitiin, sillä nyt asun paljo avarammassa, kun ennen, ennen yhdessä, nyt kolmessa huoneessa. En vielä kuitenkaan ole kerinnyt ko'ettamaan, mitenkä kirjoitus ja muu työnteke luonnistuu nykyisessä asunnossani, sillä tähän asti on kyllä ollut työskentelemistä kirjojen paikoillensa asettelemisessä, tarpeellisten naulojen seiniin lyömisessä ja muussa semmoisessa askaroimisessa.

20 Nämät työt jo kuitenkin olisivat loppumaisillansa, mutta kun meillä huomena on täälläkin *I. Toukokuuta*, jota päivää koko paikkakunta keräypi Paltamon pappilassa viettämään ja minun muitten kanssa pitää sinne lähtemän, niin oikein en pääsekkään työhön puuttumaan ennenkun ylihuomena, Oksaselta oli minulle viime-postissa kirja Helsingistä. Siellä taitavat rauhassa elää, kosk' ei kirjassansa mainitse mistään muusta. Kesäksi lupaa muuttaa tänne Stud. Polenin kanssa, joka jälkimäinen Helsingin kirjallisuuden seuran pyynnöllä tulee physikaa suomeksi kirjoittamaan. Taitaisitpa sinäkin muutamaksi viikoksi päästä kesällä tänne?

30 Seuraavasta lapusta näät, mitä Helsingissä tuumaavat Aminoffista. Sano paljo terveisiä rouvallesi, apellesi ja muille tuttaville

veljeltäsi
 Elias Lönnrot.

Kajaanista 30. huhtikuuta 1848.

122 *J. V. SNELLMAN – E. LÖNNROT 9.V 1848*
FLS, Lönnrotiana

Veli Kulta!

Koen hän minäkin kerran vääntää mietteitäni Suomeksi, miten kama-lasti käyneeikin tämä minulle outo yritys. Kiitän ensin viime käsikirjastasi, niinkuin monesta edellisestä, jolla olet meikäsille näyttänyt ystävällisen hyväntahtoisuudesi. Elä usko, vaikka olen minä hitainen vastaamaan, ett en isolla ilolla Sinun uusiasi kuulisin taikka lukisin.

40 Ilolla myös näen, kuinka tyyvessä Sinä elät, haluen, että tulisi kerran minunkin osakseni semmoinen rauhallinen työskenteleminen, josta olisi jos jonkukin verran hyötyä Isänmaallemme ja yhteiselle sivistykselle, ett en, niinkuin nyt tehä täytyy, aivan turhaan murtaisin syäntäni ja vähät voimani kuluttaisin melkein tyhjään. Mutta vaikia on rientämisestä päästä, joka ajan mukaan on sisukseen tarttunut,

Vaikia om minulle täällä ollut saaha mitikään Sanomistamme ilmi.

Kaikkia, mitä ei kukaan voisi arvata, syöpi se raaka, mieletön ja ylpiä Sensuuri suuhuunsa. Tällä viikolla menee kuitenkin yksi Numero, kolmen lehen kokonen, ulos meidän kylille. Ei siinä, sen pahemmin, löy'y paljon mitään. »Suomen Tilastosta» olen kuitenkin joitakuita sanoja puhunut. Toivosin, ett'et vääräksi katsosisi, mitä siitä on sanottu kielen puolesta

Niin on taas aika kulumaisillaan, että en jouda enemmän kirjoittamaan. Toivon myös, että Melander on, lupauksensa myöten Sinulle haastanut, mitä näissä meidän ulkomaan sanomissa uusia kuuluu.

Tämä tässä seuraava käsikirja olis pitänyt Sinun mukaasi täältä lähteä, mutta on sokeutunut minun, papereini sekaan ja niin unhoksiin jäänyt. Lähetä se nyt Veli Kulta menojojansa menemään, etten minä siitä asiasta saisi akkaväkiä kimppuuni. 10

Muorini Sinua ystävällisesti tervehtii niinkuin minäkin. Poikasi on täällä tervet ja asioissaan raitis niinkuin ennenki.

Sano minun puolestani Isällesi ja Äitillesi nöyrät terveykset, niinkuin lapsen puolesta Sinun ystävytydesi kautta.

Elä tule tänne Eksaminan aikoina; mutta tule Veli Kulta keski kesänä muutamaksi viikoksi. Silloin on täällä rauhallinen elämä; ja Oppmannin puolella on kaksi uutta huonetta Sinun pitääksesi. Niin elä siihen asti terveenä! 20

Ystäväsi
Snellman

Kuopio Maj 9. 1848.

123 E. LÖNNROT – J. V. SNELLMAN 25.V 1848

HUB, JVS handskriftssamling

30

Rakas Weikkoseni!

Empä olisi uskonutkaan Sinua semmoiseksi mestariksi suomenkielisesäkin kirjoituksessa, kuin viimeisestä kirjoittamastasi näin Sinun olevan. Eläpä enää huoli toiste sanoa, ettet saattaisi suomeksikin kirjoittaa mitä tahansa; kaikki epäilemisesi siinä asiassa on aivan tyhjää pelkoa. Joita kuita sanoja kyllä taitaisi ensimmältä puuttua, mutta saisipa han niitä Kuopioistakin toisilta kyselemällä, ja jonkun ajan tottumisen perästä et enää tarvitsisikaan kysyä. Jos sentähden tahtoisit kuulla minun neuvoani, niin rupeaisit tästälähin suomeksi kirjoittamaan ja antaisit Ruotsalaisten pitää huolta omasta kielestänsä, varsinkin kuin meidän maassa sillä kielellä ei suvata tärkeimmistä asioista kirjoittamaan, kuin unen tuottavista loruista, juuri kuin unta maaassamme ei jo olisi ennestään, kyllicki, jos vaikka ulkomailleki viedä. On kyllä samoin suvatsemisen kanssa suomenkielisesä kirjoituksessa, mutta jos muistamme, että jälkimäisen kielen kirjoittajilla vielä moneksi kymmeneksi vuodeksi on kyllin työtä suvattavissa aineissa, jotka hyödyttävät kirjallisuudemme kasvantoa ja kansan valistusta enemmän kuin ruotsalainen kirjoitustyö, niin emme taida kauvan eperöitä, ettemme näe nykyisinä aikoina enemmän voitettavan suomen kuin ruotsinkielisellä kirjoituksella, ja jälkimäisen saavan olla ei muuna kuin hätävarana niillä, jotka eivät osaa suomen kieltä. Mitäs arvelisit siitä, jos rupeaisimme yli ympäri koko suomenmaan kaikki suomen kirjailiat ja muutkin kirjallisuuden ystävät liittokuntaan sillä tarkoituksella, että tulevana vuonna annettaisiin joka kuukausi präntistä ulos yksi kirja 40 50